

Til Miljøministeren,
Miljøministeriet,
Slotsholmsgade 12,
1216 København K

Aabybro, den 11. februar 2022

Åbent brev om Naturnationalpark Tranum.

Kære Lea Wermelin

Vi henvender os i anledning af Naturnationalpark Tranum, som formelt er vedtaget ved lov. Der skal nu træffes en lang række vigtige afgørelser, som vil bestemme indholdet af projektet.

Det giver os derfor anledning til at vurdere Naturnationalparken og dens forhold til det omgivende samfund i Jammerbugt kommune.

1. Projektets ophæng i lokalområdet.

Indledningsvis bemærkes, at uanset et godt samarbejde med Naturstyrelsens lokale enhed, har processen indtil nu været meget topstyret og uden lokal inddragelse fra Miljøministerens og Folketingets side. Der burde have været en lokal inddragelse inden vedtagelsen i Folketinget.

Denne omstændighed betyder, at projektets ophæng i lokalsamfundet er meget spinkelt, og der er en nærliggende risiko for, at projektet kan komme til at blive betragtet som fremmed og påtvunget Jammerbugt kommunes borgere.

Skal projektet lykkes, skal dette ændre sig, så Naturnationalparken anses som et aktiv af lokalbefolkningen.

2. Behov for lokalinddragelse.

Vi finder det derfor nødvendigt, at den lokalinddragelse, der ikke har været indtil nu, kommer i den næste fase, og inddragelsen skal ske, så alt kommer til debat forinden en forvaltningsplan, sendes i endelig høring.

Vi skal holde os for øje, at inddragelsen nu skal binde nogle nødvendige bånd til samfundet omkring Naturnationalpark Tranum. Dette er et afgørende tidspunkt for projektet.

Der er hidtil truffet en stribe beslutninger, som gør, at projektet ikke har stor accept blandt naboer og i lokalbefolkningen. I forhold til naboerne er det beslutninger om, at der

ikke længere skal være nogen landbrugsmæssig udnyttelse af hele området, og et jagtforbud er ligeledes på bekostning af lokalområdet, ligesom det skaber bekymring om, hvordan vildtet vil blive reguleret fremover.

Det har udviklet sig til et helt afgørende problem i forhold til projektets accept, at parkens område skal indhegnes.

3. Manglende accept af hegningen.

Hegnet omkring Naturnationalpark Trantum bliver 50 km langt. Naturstyrelsen Vendsyssel oplyser, der bliver 5 ny hovedindgange, 40 klaplåger og 20 hestelåger, så der bliver rige muligheder for at komme ind i hegnet (som omfatter 2800 ha skov og græsning).

Der er imidlertid en udbredt modvilje mod det udvendige hegn, som skal afgrænse hele Naturnationalparken imod omgivelserne.

Hegnet opfattes som alvorligt forstyrrende og en hindring for den almindelige adgang, som alle brugere af naturarealerne hidtil har haft. Selvom Naturstyrelsen har planlagt mange låger og adgangsmuligheder, er der realitet i, at et udvendigt hegn vil hæmme adgangsmulighederne, og det bør genovervejes, om der overhovedet skal sættes et ydre hegn.

I loven om Naturnationalparker er der intet krav om hegning

I Naturstyrelsens planer indgår en indkøringsfase, hvor forholdet mellem dyreholdet og græsningsarealerne skal findes, og hvor der stadig kan være behov for fodermarker i et vist omfang.

Der er imidlertid ikke signaleret nogen indskrænkninger i hvor stort et hegn, der skal sættes.

Man vil sætte 150 stude og heste til at pleje 2800 ha i et hegn.

Vi finder, at hegningen af hele området bør tages op til fornyet vurdering.

4. Fasevis evaluering af projektet.

Hegning omkring hele naturnationalparken er et voldsomt stort initiativ. Det var rimeligt at lave en første fase, som omfattede de naturgræsningsarealer, som umiddelbart var til rådighed, medens skovarealer og arealer, der hidtil har været brugt til landbrugsformål, blev holdt udenfor hegning i første fase. Der bør ikke være automatik i yderligere hegning end den her beskrevne.

Denne faseopdeling ville være en anerkendelse af, at projektet har karakter af et eksperiment. Herudover også en anerkendelse af, at omlægningerne i skovene ikke sker fra første dag, men over en lang periode.

Det er blevet understreget, at det drejer sig om et biodiversitetsprojekt (i modsætning til f.eks. et klima projekt.) Man vil genskabe naturlig hydrologi i området og etablere ekstensiv helårsgræsning. Over tid skal amerikanske nåletræsarter udskiftes med hjemmehørende danske arter. Det er meget store ændringer, som skal ske med landskabet i hele det store område.

På forhånd ved man ikke, om det græsningstryk, som indgår i planerne, er hensigtsmæssigt. Med biodiversitet som succeskriterium går vi ud fra, at projektet må iagttages i en årrække, inden det kan afgøres, om det har den ønskede virkning.

Det vil være hensigtsmæssigt, at ikke hele det 2800 ha store område skal evalueres samtidig; for det vil være usandsynligt, man kan overskue hele dette område. Der vil også være forskellige naturtyper med forskellige succeskriterier.

Dette mener vi helt klart taler for en faseopdeling af projektet.

5. Kun hegning af første fase til evaluering er sket.

Vi forventer så, at hegningen kun skal omfatte den første etape, medens de øvrige arealer trinvis indfases. Vi forudsætter i den sammenhæng, at Fase 1 tilrettelægges, så man kan undgå at sætte færiste i offentlige veje – for det medfører vidtrækkende ændringer også uden for projektområdet.

Lokale landbrugere, som har brugt arealerne ved Tranum som græsningsarealer, er blevet lukket ude af området. Det har givet indtrykket af, at al græsning fremover skal ske på Naturstyrelsens foranledning og med Naturstyrelsens dyr.

Dette påvirker en del nabolandbrug meget, fordi de mister sommergræsning. Faseopdelingen ville kunne muliggøre, at nabolandbrugene kunne få en omstillingsperiode, så de bevarede græsning i et vist omfang, imedens en fase 1 blev implementeret og vurderet.

6. Faseopdeling i forhold til miljøkonsekvensvurdering.

Vi forventer samtidig – eftersom det er et projekt, som angår i et Natura 2000-område – at der skal foretages en grundig miljøkonsekvensvurdering. Dette mener vi også taler for faseopdeling af projektet; fordi det fremmer overskuelighed og giver mulighed for at opstille klare succeskriterier for biodiversitetsdelen med udgangspunkt i græsning.

7. Nej til lempede regler for dyrevelfærd.

Lovændringen, som lemper Naturstyrelsens tilsynspligt i forhold til både heste og stude, opleves som en konkurrenceforvridning, som underbygger indtrykket af, at Miljøministeren ikke har blik for at projektet skal fungere i sammenhæng med samfundet omkring.

Naturstyrelsen Vendsyssel oplyser, at man ikke vil gøre brug af lempelsesbestemmelser i forhold til dyrevelfærd, og det tror vi bestemt, er en både nødvendig og god beslutning. Der er ingen accept af lempelsesreglerne. Borgerne i det omgivende samfund forventer, at Naturstyrelsen har dagligt tilsyn med hestene, og at tilsynet bliver individuelt. Eftersom Naturstyrelsen Vendsyssel oplyser, at det er målet at levere tilsyn af den hidtidige kvalitet, er lovændringen unødvendig og bør ikke bruges i nogen Naturnationalpark.

Med venlig hilsen

Carl Christian Pedersen
Bestyrelsesformand
Agri Nord

Niels Vestergaard Salling
Bestyrelsesformand
LandboNord

Kurt Jørgensen
Formand nf plus

Mogens Gade
Borgmester i Jammerbugt kommune

